

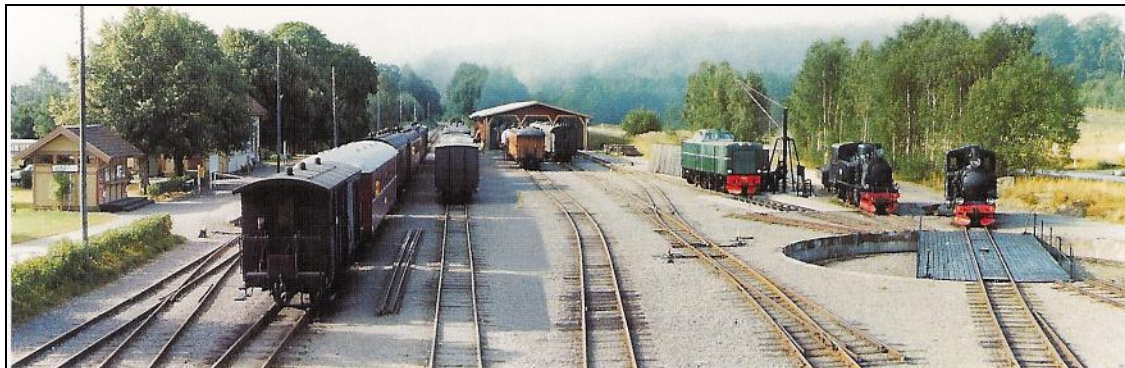
Museiföreningen
Anten-Gräfsnäs
Järnväg

Styrelsens
verksamhetsinriktning och visioner
2009 - 2014

Utgåva 2009

Visioner

att för framtiden bevara ett för Sverige omistligt kulturarv från en snart svunnen industriell epok.

att för kommande generationer åskådliggöra järnvägens dominerande roll i gårdagens samhälle före massbilismen och lastbilarnas intåg på 1930- och 1940-talet.

att AGJ blir accepterat som en viktig del i ett turistiskt upplevelseområde; Gräfsnäs, sjön Anten, Brobackaområdet med omgivningar.

att detta turistiska utvecklingsområde blir ett av de stora kulturturistiska resmålen i Västsverige.

att verka för att verksamheter som ligger i linje med AGJs verksamhet utvecklas i anslutning till museijärnvägen och Gräfsnäs Slottspark till gagn för en mer komplett turistisk besöksupplevelse.

att med mer innehåll i järnvägsresan, fler kringupplevelser, bättre marknadsföring locka fler passagerare till våra tåg och därmed öka trafikinkomsterna, vilket i sin tur gör det möjligt att:

- vidmakthålla ett omfattande spår- och banunderhåll,
- ett grundligare underhåll av lok och vagnar.
- motsvara de förväntningar och krav som ställs på oss av vår tillsynsmyndighet Transportstyrelsen vad avser såväl personal, spår som fordon.
- med vår järnvägsförening som bas nå ut till intresserade och få dessa att stödja vår verksamhet.
- löpande utveckla turistmålet för att göra detta ännu attraktivare.
- ingå som en värdig representant för kulturturismen inom turist- och kulturutbudet inom Västra Götalands Län.

Verksamhetsinriktning

Vid AGJ har det alltid funnits planer för framtiden. Vissa har varit nedtecknade medan andra enbart funnits som diskussionsunderlag eller som en vision. För att ge alla medlemmar en uppfattning om inriktningen på styrelsens arbete så har detta dokument framtagits.

Dokumentet innehåller direkta projekt men även olika diskuterade insatser inom olika områden. Hur mycket som kan realiseras beror dock inte på styrelsen utan på våra medlemmar och vilka insatser ni kan göra, vilken tid som ni kan avsätta till föreningen samt vad ekonomin tillåter.

Som grund till denna verksamhetsplan ligger den presentation som gjordes inför föreningsstämman 1998. Den presentationen har kompletterats med de beslut om verksamhetens inriktning som tagits vid efterföljande stämmor. Därtill har kompletterats med styrelsens och avdelningschefernas tankar, önskemål och visioner.

Huvudinriktning

- Verksamheten inom föreningen skall verka för kvalitetshöjande åtgärder på vår produkt och därigenom höja besökarupplevelsen. (passagerarvagnar, bana, stationsmiljöer, utställningar etc.)
- Vara uppmärksam på de krav som ställs på föreningen och järnvägen från myndigheter och andra organisationer.
- Verka för bättre tillgänglighet och bredare kompetens på personalen.
- Verka för en aktiv medlemsrekrytering och ökad internutbildning.
- Verka för att föreningen har en stabil ekonomi.

Styrelsens förord angående verksamhetsinriktningen.

AGJ är en förening som kontinuerligt arbetar för att utveckla och förbättra verksamheten. För att nå upp till våra ambitioner har vi en stark övertygelse om vikten av att sätta upp tydliga mål för det vi strävar efter.

Vi vet att utan mål är det svårt att nå visioner. Vi tror på att sätta målen högt, det gör att man överskrider gränser och på så sätt fortsätter att utvecklas. Det handlar om att kontinuerligt förändra, förbättra, att ompröva och förnya.

Vår målsättning för verksamheten beskriver vi gärna med tre övergripande mål: *Nöjdare medlemmar, nöjdare besökare och bättre ekonomi*. Samtliga tre mål är lika viktiga. Vi kan bara få nöjda besökare om våra medlemmar trivs, utvecklas och får ta ansvar. Nöjda besökare i sin tur är en förutsättning för bra lönsamhet och en god ekonomi gör det möjligt att fortsätta utveckla och förbättra AGJ. De tre målen är således beroende av varandra och en förutsättning för vår verksamhet.

1. Nöjdare medlemmar

Det är bara våra medlemmar som kan göra våra besökare nöjda. Därför är det viktigt för oss att alla som tjänstgör på AGJ ska känna att det är motiverande och lärorikt.

Vi vill ge våra medlemmar möjlighet att utbilda sig och utvecklas. För att kunna ge våra besökare en trevlig upplevelse är det också oerhört viktigt att våra medlemmar trivs med sin tjänstgöring. När de som arbetar ihop blir ett kompisgäng som ställer upp för varandra och har kul tillsammans blir det roligt att komma till AGJ och man gör ett bra jobb. För att trivas vid AGJ tror vi också att det är viktigt att ta ansvar.

Därför är det viktigt för AGJ att alla våra medlemmar har insikt i verksamheten och kunskap om de mål vi sätter upp. Det är en förutsättning för att de ska kunna ta ansvar.

2. Nöjdare besökare

Det är tack vare våra besökare AGJ finns till. Vad man än väljer så ska ett besök på AGJ alltid bli en positiv upplevelse.

3. Bättre ekonomi

För att vi ska lyckas med målen nöjdare besökare och nöjdare medlemmar är vi beroende av vår lönsamhet. Bättre ekonomi skapar resurser att förbättra och utveckla AGJ. Vi kan bygga ut vår anläggning och underhålla våra fordon, bana och fastigheter. Bättre ekonomi påverkar också målet - nöjdare medlemmar. Det skapar förutsättningar för att ge våra medlemmar utbildning och möjlighet att utvecklas. Om våra medlemmar är nöjda så ger det i sin tur också ett bättre AGJ med nöjda besökare. Hög "lönsamhet" är ett resultat av men också en förutsättning för de två andra målen.

Utifrån detta har detta dokument avseende 2009 – 2014 med verksamhetsinriktning och visioner skapats. Du har nu 2009 års utgåva i din hand.

Verksamhetsinriktning

Fastigheter och publika ytor

Verkstadsområdet i Anten.

Utbyggnaden av järnvägens verkstad påbörjades för några år sedan. Under 2002/2003 uppfördes stommen till såväl den nya maskinverkstaden som smedja- och svarvrum. Arbetena har därefter fortsatt med färdigställande av el- och värmeinstallationer under åren 2006-2008. Ett nytt pannrum har iordningsställt med en pelletspanna som även försörjer personallokalen "Paradiset" med värme. Vissa arbeten återstår dock.

Tankar för framtiden:

- Färdigställa smedjan.
- Driftsättande av hjulsvarven från Hagfors.
- Anslutande av verkstadens 2:a våning till befintligt vattenburet uppvärmningssystem.
- Komplettera pannrummet med en andra panna för bättre effekt.
- Verka för att verkstaden förses med en sprinkleranläggning.
- Projektering av en träverkstad i anslutning till befintliga verkstadslokaler.

Driftlokstallet

AGJ uppförde i början av 1990-talet en byggnad i Anten i avsikt att vi där skulle kunna förvara våra driftsånglok mellan trafikdagarna. Byggnaden uppfördes och spår drogs in, men projektet kom aldrig att helt slutföras.

För att kunna placera driftsångloken inomhus även under trafiksäsongen för att bl.a. förhindra skadegörelse och samtidigt få en dräglig arbetsmiljö för enklare underhållsarbeten krävs vissa avslutande åtgärder.

Inriktningen är därför :

- Städning i byggnaden.
- Uppsättande av rökhuvar.

Tankar för framtiden:

- Byte av takplåt
- Målning av byggnaden
- Vagn med uppställd container som står vid lokstallet töms och flyttas.

Stationsmiljöer.

Anten

Anten är föreningens huvudort och det är även den plats där merparten av våra besökare startar sin resa. Det är därför troligt att det är här besökaren skaffar sig det inledande intrycket av besöksmålet. En del enkla estetiska åtgärder bör vidtas för att i första hand förhöja intrycket av att Anten är en medelstor välskött järnvägsstation på landet, och en tänkt huvudort för ett litet järnvägsföretag på 1940-talet.

Inriktningen är därför :

- Översyn och underhåll av fastigheter och områden.
- Städning på lastkaj, parkeringsplats och runt andra publika utrymmen.

Järnvägsbutik / café

AGJ har konstaterat att resenärerna i samband med besöket och uppehållet i Anten vill ha en möjlighet att "fika" och handla souvenirer på nära håll.

Problemet idag är att vi enbart kan ta emot kaffegäster m.m. då det är vackert väder eftersom möjligheter att sitta inomhus ej längre finns då dessa utrymmen används som butik.

Ett önskemål är därför att en **utbyggnad av "Järnvägsbutiken"** sker så att ytterligare ett utrymme skapas för kaffegäster och som samtidigt möjliggör för våra besökare att vara inomhus i avvaktan på att tåget skall avgå.

Utkast till möjlig utbyggnad

Även köksdelen till cafeét behöver byggas ut och ses över och utvidgas.

Inriktningen är därför:

- Verka för att en utbyggnad av "Järnvägsbutiken".

Museihallen

AGJ uppförde i mitten av 1990-talet en kombinerad vagn- och utställningshall i Anten. Hallen fyller väl sin funktion. Under alla år som AGJ verkat så har det löpande förts diskussioner om att få mer fordon under tak.

Ett förslag för att få mer spår under tak, och som ligger långt framme på planeringsstadiet, är att bygga ut museihallen i Anten med 18 meter söderut. Detta skulle ge ytterligare 54 meter under tak. Möjlighet ges även genom detta att förvara delar av trafikmaterielen inomhus även mellan trafikdagarna.

Utställningsverksamheten

Utställningshallen är redan nu ett uppskattat inslag vid besöket vid AGJ. Med relativt enkla medel går det att **förbättra hallen** väsentligt. Pedagogiska utställningar bör utarbetas.

Tankar för framtiden:

Förslag föreligger om att flytta ut föremålsutställningen till ett antal, för ändamålet inredda, godsfinckor utanför museihallen. Finkorna skulle lämpligen kunna placeras på det stickspår, som löper längsmed museihallens lastkaj. Lastkajen kan efterhand utökas om museihallen förlängs.

Finkornas exteriör bör inte förändras, utan besökarna kommer från lastkajen att gå in i finkorna genom deras befintliga dörrar. Dock behöver det dras in eluttag och belysning i vagnarna.

Dagens föremålsutställning kan bara beskådas under trafiksäsongen, morgondagens skall kunna beskådas under en större del av året, både före och efter trafiksäsongens slut. Arbetet med att plocka upp och plocka ned utställningen kommer även genom denna omorganisation att minska. Utställningen lider, som det ser ut idag, av brist på plats men med ett antal tillgängliga finkor kan temautställningar, som visar t.ex. banarbete, banvaktens vardag, fordon osv. byggas upp. En separat föremålsutställning i finkor vore ett nytt inslag vid AGJ, som säkerligen skulle bli uppskattat av många. Detta in minst eftersom ett antal äldre godsfinckor skulle bli renoverade och få en intressant funktion inom verksamheten.

Museum

En tanke på sikt har även varit att kunna ha ett **speciellt museum för lite mer värdefullare järnvägsföremål** där man skulle kunna visa t.ex. uniformer, telegrafer, filmer m.m. Genom detta skulle man kunna visa de stora fordonen i museihallen och mindre föremål i ett speciellt museum t.ex. i anslutning till Järnvägsbutiken eller Museihallen.

Konferensverksamhet

Ett område som ännu ej prövats i någon större omfattning vid AGJ är att bedriva konferensverksamhet på och i anslutning till tågen. Detta innebär bl.a. iordningställandet av en serveringslokal / möteslokal i Anten samt en konferensvagn. Den senare skall kunna kopplas in i ordinarie tåg eller användas enskilt. Verksamheten har då kombinerats med enklare former av förtäring, oftast i samarbete med lokala restaurantrörelse.

Tankar för framtiden:

- AGJ utvecklar ett "konferenskoncept" innehållande t.ex. möteslokal, konferensvagn eller/och liknande.

Kvarnabo

Kvarnabo är en fin liten station och en värdig representant för en liten station ute på landsbygden. En förbättring av plattformarna på stationen bör ske samtidigt som en målsättning bör vara att göra vattentagningen mer "besöksvänlig".

För att förbättra hållbarheten hos ånglokens pannor bör en vattenreningsanläggning installeras i Kvarnabo.

Inriktningen är därför :

- Förbättring av "besöksupplevelsen" i samband med vattentagningen.

Tankar för framtiden:

- Utbyte av väntsalsdörr
- Renovering av fönster.
- Kompletterande av plattformar innebärande bl.a. vissa säkerhetsförhöjande åtgärder.
- Förbättra "kvalitén" på ångloksvattnet genom att vattnet renas och magasineras i ett vattentorn.

Gräfsnäs stationsområde

Gräfsnäs station är helt nyanlagd av AGJ på 1980-talet. Vissa åtgärder återstår innan huset och området kan anses för "färdigt".

Inriktningen är därför:

- Uppföra ett uthus med toalett och personalutrymme i Gräfsnäs.

Men även följande finns på agendan:

- Utvändig målning av stationshuset.
- Färdigställande av elinstallationen i byggnaden.
- Färdigställande av värmeinstallationen i stationsbyggnaden.
- Kompletterande av stationsmiljön med bl.a. gräsmattor och flaggstång.

Brobacka

Bansträckan mellan Anten och Brobacka används ej idag för AGJs trafikarbete. Det finns dock ett uttalat önskemål att trafiken på denna bansträcka skall återupptas.

Samspelet mellan museijärnvägen och naturen.

Naturen utmed AGJ är storslagen och resenärerna kan på långa sträckor njuta av utsikten över sjön Anten. Åt andra hållet ser man hagar, ängar och små skogspartier. En resa på AGJ är till stor del en resa i ett sommarfagert Sverige när det är som bäst. Tyvärr så tenderar mycket av den vackra naturen att skymmas och bitvis håller det öppna landskapet på att växa igen. En mer aktiv satsning på landskapsvården utmed AGJ där 10.000-tals personer kan se och njuta av de insatser som görs finner AGJ synnerligen angelägen.

Inriktningen är därför :

- Genomföra maskinell buskröjning av banan minst vartannat år under perioden.

Men även följande finns på agendan:

- Verka för att en satsning sker på naturvården längs banan. En viktig del i detta är att låta röja undan buskar och sly som skymmer utsikten för resenärerna på vissa partier. Detta kan ske genom egna insatser eller att det ansöks om hjälp utifrån för vissa speciella insatser.
- Siktröjning vid plankorsningar.

Rullande materiel

Att den rullande materielen är i ett trafiksäkert och representativt skick är en förutsättning för att vi skall kunna ha trafik vid AGJ. Den rullande materielen är därför en oerhört viktig bit av vår verksamhet.

En s.k. "bevarandeplan" för våra godsvagnar har genomförts och beslutats. Antalet godsvagnar på spår har därefter minskats. En fortsatt genomgång av våra samlingar avses genomföras så att hela vårt fordonsinnehav blir "genomlyst". I denna genomgång avses inkluderas såväl dragfordon, personvagnar, arbetsfordon, tjänstefordon som reservdelsfordon.

Inriktningen är därför :

- Framtagandet av del II av fordonsbevarandeplanen.
- Undvika ansamlingar av "icke presentabla" fordon på platser som våra besökare möter.

Men även följande finns på agendan:

- Verkställa en renoveringssatsning på våra trafikfordon med ett delmål att inneha:
 - *Ett representativt trafiktåg om minst 210 sittplatser.*
 - *Ett representativt trafiktåg om minst 180 sittplatser*
 - *Ett representativt beställningstrafiktåg om minst 90 sittplatser*
 - *Ett representativt rälsbusstågset om minst 80 sittplatser.*
 - *Minst 2 ånglok i driftstillgängliga.*
 - *Minst 2 diesellok driftstillgängliga.*

Förrådsproblematiken (Bevarandet av den rullande materielen)

Förrådsutrymmen för fordon finns på två platser vid AGJ, Anten och Dirhuvden/Ödegärdet. I dagsläget har AGJ totalt ca 500 spårmeter under tak. Utav dessa är 250 meter i enkla plåtskjul vid **Dirhuvden**.

Dessutom tillkommer ytterligare hyrda utrymmen för förrådshållning.

Inom föreningen är vi överens om att tillskapa ytterligare spårmetrar under tak. Frågan är i nuläget storleken på detta behov.

Vi konstaterar att de lok och vagnar som ingår i AGJs samlingar representerar mycket stora värden. Framförallt ligger värdet i samlingarna i det faktum att AGJ har en mycket fin och representativ samling av järnvägsfordon, som åskådliggör järnvägsfordonens utveckling allt från 1870-talet fram till 1950-talet.

För att kunna ha en möjlighet att ha en rimlig möjlighet att bevara och på sikt iståndsätta denna fordonspark bör en fortsatt prioritering och behovsprövning ske så att fordon som saknar "berättigande" i våra samlingar avyttras och tid, kraft och pengar kan läggas på de fordon som vi verkligen vill bevara.

Dirhuvden

En arbetsgrupp har tillsatts med uppgift att ta fram förslag till ytterligare spårmetrar under tak på Ödegärdet. I uppdraget ingår såväl framtagande av ritnings- och beräkningsunderlag som att ta fram förslag till ekonomisk finansiering samt vilka föreningsinsatser som krävs och hur dessa skall tillskapas.

När förslaget därefter är diskuterat och beslutat inom föreningen kommer styrelsen att ta kontakt med markägaren för att involvera föreningens planer i kommande diskussioner avseende förlängningen av nuvarande markarrende.

Miljö.

Delar av föreningen anläggningar kan för en utomstående betraktare ses som ganska skräpiga. Bland de insamlade föremålen finns material som av miljöskäl inte bör finnas där.

En genomgång av våra samlingar bör ske och sådant material som kan klassas som ohälsosamt för miljön bör transporteras till någon deponeringsanläggning.

Inriktningen är därför :

- Framtagandet av en "miljöpolicy" för föreningen.
- Rensning i våra färgförråd och destruera överflödiga färgrester.
- Genomföra en översyn av avloppssystemet i stationsträdgården i Anten.

Men även följande finns på agendan:

- Städning i förrådsladan "Sågen".
- Städning på och omkring vår uppställningsbangård på Ödegärdet.

Bana

Ett kontinuerligt underhåll av själva banan är en realitet som man kanske inte tänker så mycket på är man talar om museitågstrafik. Det som man i första hand tänker på är vagnar och lok. Spåret är även en av de stora utgifterna för en järnvägsoperatör och här skiljer sig t ex AGJ från andra teknikhistoriska föreningar i form av ångbåtsföreningar, motorveteraner, bilklubbar m.fl. vilka kör på vägar eller leder som iordningställs och underhålls av staten. AGJ får stå för denna kostnad själv.

Slipersbyte och spårrenovering

AGJ skall under de närmaste åren fortsätta i samma takt och utbytet i trafikspår skall ligga på en fortsatt hög nivå. Renoveringen av växlar skall fortsätta.

Inriktningen är därför :

- Årsbytet av sliprar i trafikspår skall ligga på en fortsatt hög nivå.

Men även följande finns på agendan:

- 3 tågspår i Anten.
- Översyn av befintliga plankorsningar.
- Renovering av Brobackaspåret.

Maskinell utrustning

Satsningen på att bygga upp vår maskinella utrustning skall fortsätta och den underhållsmateriel som vi ej behöver skall avvecklas. Vidare skall fler medlemmar utbildas på våra maskiner så att kunskapen om denna teknik förs vidare.

Signalsystem

De påbörjade satsningarna på signalsystemet i Anten skall fortsätta mot 3 tågspår i Anten.

Arbetet med att färdigställa signalsystemet vid Dirhuvden bör fortsätta.

Det egna bantelefonnätet skall driftsättas.

Lagerhållning

Vid AGJ finns en mängd med spårmateriel lagrad. Såväl sådan som bedöms kunna användas vid AGJ som udda material som enbart kommit med vid olika hämtningar. Under den kommande åren är målsättningen att sortera igenom den ban- och signalmateriel som finns vid AGJ och ta till vara det som kan användas medan övrigt bör avyttras på något sätt.

Energi.

AGJ energiräkningar uppgår varje år till ca 200.000 kr. En stor insats har gjorts på att installera en pelletspanna samt installera ett elektroniskt styrsystem för värmen. Personallokalen "Paradiset" värms numera från pannan i verkstaden.

Värmeanläggning

Nuvarande värmeanläggning har slagit i sitt kapacitetstak. För att ytterligare kunna minska föreningens elanvändning krävs att ytterligare en panna installeras för att klara förbrukningstopparna. Genom detta skulle även verkstadens övervåning kunna förses med värme från pannanläggningen istället för som idag från en elpanna.

Stationshuset i Anten har idag ett värmesystem som ej är anpassat för sin uppgift. Komplettering och justering av styrning m.m. behöver göras.

Inriktningen är därför :

- Verka för installerandet av ytterligare en panna i verkstaden och kunna samköra denna med befintlig värmeanläggning.
- Verka för att andra våningen i verkstaden kopplas in i värmesystemet.

Men även följande finns på agendan:

- Verka för en översyn av värmesystemet i stationshuset i Anten.
- Verka för en värmeanläggning i stationshuset i Gräfsnäs.

Personal.

Förutsättningen för AGJs fortlevnad är att föreningen såväl tillförs nya medlemmar och att dessa satsar på att bli s.k. "aktiva" vid järnvägen som att redan tidigare "aktiva" medlemmar finner verksamheten trivsamt och fortsätter att vara engagerade i föreningen.

För att möjliggöra detta:

- Tillsättandet av kontaktpersoner med uppgift att möjliggöra en omedelbar kontakt mellan nya intresserade och föreningen.
- Fortsatt samarbete och stöd till den s.k. "Matpoolen".
- En satsning på extern annonsering skall ske samt en medlemsvärningsbroschyr skall tas fram, lämplig att lämna till nya intresserade personer.
- Genomföra en fortsatt satsning på personallokalen "Paradiset" samt en satsning på trivselhöjande åtgärder för den "aktivt" arbetande medlemskaden, innebärande bl.a. nytt kök samt renoverade samlings- och övernattningsutrymmen.

Utbildning

En satsning bör ske på internutbildning inom olika kategorier av säkerhetspersonal.

Vidare bör kompetensen breddas så att fler personer har möjlighet att tjänstgöra på flera befattningar.

Ekonomi.

Som beskrevs inledningsvis - för att vi ska lyckas med målen nöjdare besökare och nöjdare medlemmar är vi beroende av vår lönsamhet. Bättre ekonomi skapar resurser att förbättra och utveckla AGJ. Vi kan då bygga ut vår anläggning och underhålla våra fordon, bana och fastigheter. Bättre ekonomi påverkar också målet - nöjdare medlemmar. Det skapar förutsättningar för att ge våra medlemmar utbildning och möjlighet att utvecklas. Om våra medlemmar är nöjda så ger det i sin tur också ett bättre AGJ med nöjdare besökare. Hög "lönsamhet" är ett resultat av men också en förutsättning för de två andra målen.

Vi kan, som samhällsekonomin utvecklar sig, inte längre lita på att våra investeringsprojekt helt skall kunna finansieras genom statliga, landstings- eller kommunala bidrag. En *vidare syn på finansieringsmöjligheterna* för prioriterade projekt bör genomsyra verksamheten där sponsringsavtal, upptagande av banklån, avyttring av mark och liknande bör vara en del för att föra verksamheten framåt.

Budgetplaneringsarbetet skall utvecklas och ett väl fungerande uppföljningssystem skall utvecklas för att i ett tidigt skede kunna upptäcka och motverka utgifter som kan hota föreningens ekonomi.